

Kurk
Lietuvai

GYVŪNŲ GEROVĖS ZOOLOGIJOS SODUOSE UŽTIKRINIMAS

ZOOLOGIJOS SODŲ KOMISIJOS APKLAUSOS APIBENDRINIMAS

Gabrielė Marija Baltrušytė
gabriele.baltrusyte@kurklt.lt

Aira Paliukėnaitė
aira.paliukenaite@kurklt.lt

2022 01 12

26%

arba 9 nariai, iš visų
apklaustųjų pateikė
atsakymus.

Apklausa vykdyta nuo 2021 12 17 iki 2022 01 07.

Kokia informacija reikalinga prieš patikrinimą?

Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos patvirtinimo II.6¹ detalai nenurodo.

„Norėdamas gauti Leidimą <...> kuriame nurodo fizinio asmens vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą <...> informaciją apie vietą, kurioje numatoma įkurti zoologijos sodą, **informaciją apie numatomas laikyti nelaisvėje gyvūnų rūšis, kiekį, sąlygas, kokiomis numatoma juos laikyti.** Jei Leidimą pageidauja gauti Asmuo, kuriam pagal Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės yra išduotas leidimas laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, AAA pateikiami laikomų nelaisvėje laukinių gyvūnų teisėtą įsigijimą, kilmę, ženklinimą įrodantys dokumentai ar jų kopijos.“

1 <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.169413/asr>

Komisijos narių atsakymai:

Mitybos planai, pašarų įsigijimo dokumentai.

Edukacinių veiklų planai, saugomų rūšių veisimo programos (jei tokiuose dalyvauja).

Kontrolės priemonės, kurių zoologijos sodas imasi, siekdamas apsaugoti zoologijos sodo turtą, inventorių bei gyvūnus nuo kenkėjų, parazitų ir plėšrūnų.

Zoologijos sodo veiklos planas.

Darbuotojų sąrašas, jų kvalifikaciją ir patirtį patvirtinantys dokumentai. Aktuali zoologijos sodo schema.

Susistemintas sąrašas apie kiekvieną gyvūną įtraukiant voljero dydžius, įsigijimo dokumentus, mirties priežastis, informaciją apie vakcinacijas ir atliktas veterinarines procedūras. Informacija apie veterinarinių paslaugų tiekėjus.

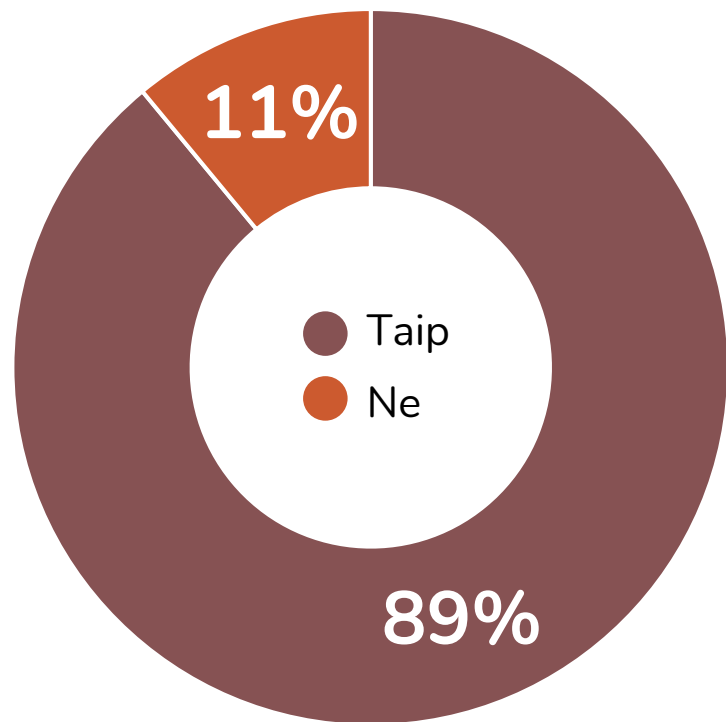
Kokie įrankiai, priemonės Komisijai reikalingi atliekant patikrinimus?

Dažniausi atsakymai:

- Nuotolinis (per atstumą) mikroschemų skaitytuvas.
- Temperatūros ir drėgmės matuoklis (terariumams, akvariumams).
- Įtampos matavimo prietaisai.
- Matavimo prietaisai (GPS, liniuotės, ruletės, matavimo lazeriai).
- Apsaugos priemonės (apsaugoti gyvūnus nuo ligų perdavimo: antbačiai, tinkama apranga ir t.t.)
- „Mobili“ darbo vieta (gera fotografavimo ir filmavimo kamera, planšetė elektroninių dokumentų peržiūrai).
- Prieiga prie literatūros ir duomenų šaltinių.

LANKĖSI EAZA AKREDITUOTAME ZOOLOGIJOS SODE

3.8

vidurkis, kaip reguliariai Komisijos nariai seka pasaulinės zoologijos sodų bendruomenės naujienas.

Kai 0 reiškia „Visai neseku“; 10 „Kiekvieną dieną“.

100% rinktūsi, kad zoologijos sodas informaciją prieš patikrinimą pateiktų užpildydamas **standartizuotą klausimyną** nei, kad kiekvienas zoologijos sodas pateiktų dokumentus individualiai, savo pasirinkta forma.

Ar užtenka laiko susipažinti su prieš patikrinimą pateikta informacija?

Atsakymai vyrauja nuo „užtenka“ iki „reikėtų 20 darbo dienų“. Dažniausiai minima, kad situacija **priklauso nuo zoologijos sodo dydžio ir užimtumo** pagrindiniame Komisijos nario darbe.

Ko patikrinimo metu tikimasi iš zoologijos sodo atstovų?

Dažniausi atsakymai: **bendradarbiavimo**, kad padėtų orientuotis zoologijos sodo teritorijoje, suteiktų informaciją apie pakitusį gyvūno elgesį dėl ligos, vykdomos adaptacijos, **informuotų** apie situaciją zoologijos sode, aprodytų patalpas ir įspėtų apie nesaugias vietas, **atsakytų** į Komisijos klausimus.

KURIAS IŠ PATEIKTŲ SRIČIŲ TIKRINA* KOMISIJOS NARIAI?

* Tik apklausą užpildžiusių Komisijos narių atsakymai.

Aplinkos tinkamumą laikomai gyvūnų rūšiai. 78%

Gyvūnų aprūpinimą maistu ir vandeniu. 56%

Gyvūnų sveikatingumą. 33%

Gyvūnų gerovę ir galimybę išreikšti įprastą elgesį. 67%

Zoologijos sodo vykdomas edukacines programas. 67%

Zoologijos sodo vykdomas biologinės įvairovės išsaugojimo veiklas. 78%

Zoologijos sodo vykdomus mokslinius tyrimus. 67%

Lankytojų saugumą. 67%

Aptvarų ir narvų dydžius. 78%

Lankytojų statistinę informaciją. 22%

Laikomų gyvūnų sąrašą. 89%

Veterinarinę priežiūrą. 44%

Zoologijos sodo infrastruktūrą ir patalpas (ne gyvūnų voljerus). 33%

Įrašus (apie teikiamas paslaugas, gyvūnų sveikatą). 78%

Zoologijos sodo darbuotojų kompetencijas. 44%

Zoologijos sodo leidimo sąlygų laikymąsi. 67%

Gyvūnų pabėgimo rizikos kontrolę. 89%

Praeitų patikrinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. 100%

Matoma, kad **daugiausia dėmesio** skiriama praeitų patikrinimų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimui, laikomų gyvūnų sąrašo atitikimo užtikrinimui bei gyvūnų pabėgimo rizikos kontrolei.

Išryškėja galimybės daugiau dėmesio skirti gyvūno sveikatingumui, zoologijos sodo darbuotojų kompetencijų bei mokslinės, edukacinės veiklos efektyvumo vertinimui.

Kokios srities specialistai ar institucijų atstovai Komisijos nuomone turėtų tikrinti:

	AM	AAA	AAD	MOKSLININKAI BIOLOGAI	VMVT
Aplinkos tinkamumą laikomai gyvūnų rūšiai.					
Gyvūnų aprūpinimą maistu ir vandeniu.					
Gyvūnų sveikatingumą, veterinarinę priežiūrą.					
Gyvūnų gerovę ir galimybę išreikšti įprastą elgesį.					
Zoologijos sodo vykdomas edukacines programas, biologinės įvairovės išsaugojimo veiklas, mokslinius tyrimus.					
Aptvarų ir narvų dydžius.					
Lankytojų saugumą, gyvūnų pabėgimo rizikos kontrolę.					
Laikomų gyvūnų sąrašą.					
Zoologijos sodo infrastruktūrą ir patalpas (ne gyvūnų voljerus).					
Zoologijos sodo darbuotojų kompetencijas.					
Zoologijos sodo leidimo sąlygų laikymąsi.					
Praeitų patikrinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą.					

ZOOLOGIJOS SODO VERTINIMO METODIKA

Renkantis iš pateiktų vertinimo metodikos variantų:

TIKRINAMA SRITIS	PAŽEIDIMO LYGIS			
	A. NĖRA	B. ŽEMAS	C. LENGVAS AR VIDUTINIO SUNKUMO	D. SUNKUS
Pvz. prieiga prie vandens, temperatūra.				

11%

APRŪPINIMAS MAISTU IR VANDENIU	VERTINIMAS (TAIP / NE / NETAIKOMA)	KOMENTARAI PAAIŠKINIMAS
Pagal X įstatymo Y straipsnį Ar užtikrinami aukšti mitybos standartai?		

33%

KLAUSIMAS	KATEGORIJA				
	PRIIMTINA	ABEJOTINA	NEPRIIMTINA	NETAIKOMA	NEĮVERTINTA
Ar visi gyvūnai turi prieigą prie švaraus geriamo vandens šaltinio?					

0%

GYVŪNŲ SVEIKATA	TAIP	DALINAI	NE	NEŽINOMA / NEPASTEBĖTA	NETAIKOMA	KOMENTARAI
	Ar gyvūnas atrodo geros fizinės būklės?					

56%

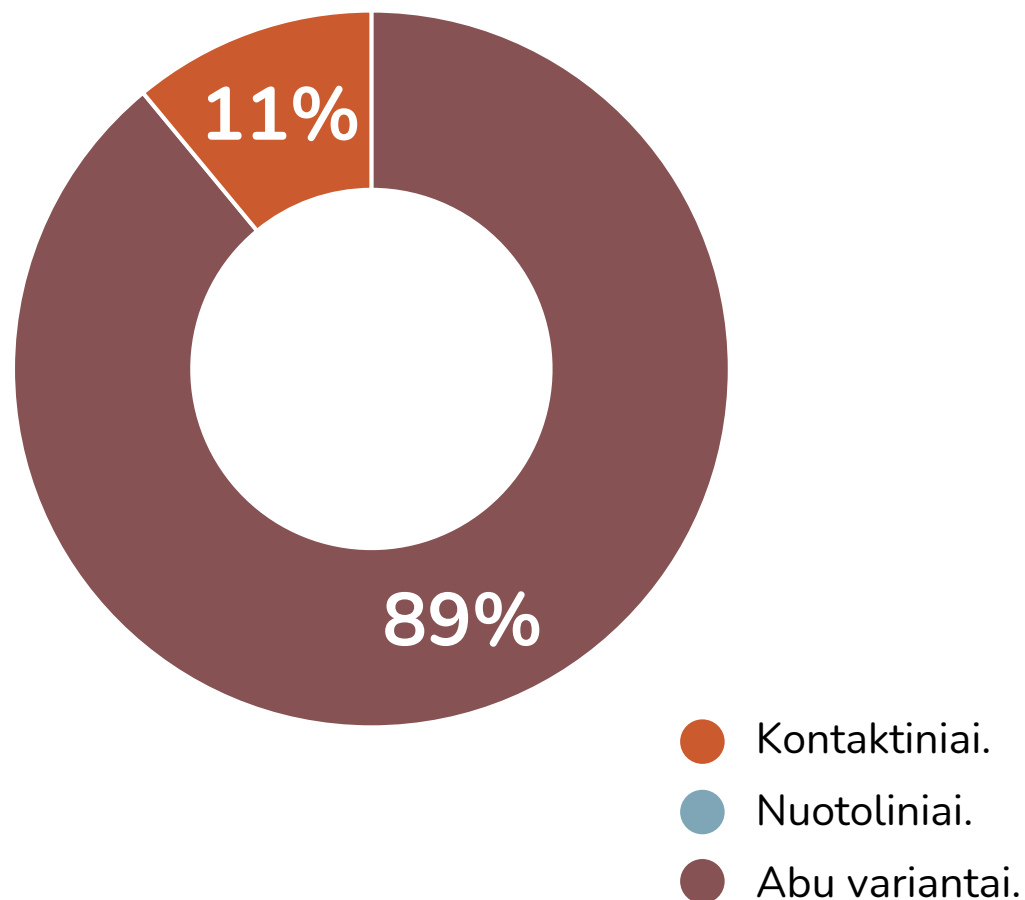
SRITIS	VERTINIMAS			
	0 RIZIKA GYVYBEI	1 IŠŠŪKIAI IŠLIKIMUI	2 IŠGYVENIMAS	3 KLESTĖJIMAS
Gyvūno sveikata	Gyvūnas reikalauja ilgalaikio gydymo, užkertamas kelias normaliam elgesiui.	Gyvūnas reikalauja pasikartojančio gydymo, apribotas natūralus elgesys.	Gyvūnas retkarčiais gydomas, dažniausiai matomas natūralus elgesys.	Gyvūno gerovė nuolat užtikrinama, nereikalingos intervencijos.

0%

Iš pateiktų komentarų, galima daryti išvadą, kad svarbus **paprastumas** ir **aiškumas**. Akcentuojamas vietos palikimas komentarams bei **ekspertinei nuomonei**, atsižvelgiant į **teisinių aktų reikalavimus**.

MOKYMAI

Kokie būtų efektyviausi?

Vidutiniškai, Komisijos nariai norėtų, kad mokymai vyktų bent

**du kartus
per metus**

Jeigu būtų organizuojami mokymai, skirti zoologijos sodų tikrinimo komisijai, išskiriamos

**aktualiausios
temos**

Užsienio ekspertų pristatymai apie gerąją tikrinimo praktiką. 100%

Zoologijos sodų teisinis reguliavimas. 67%

ES Direktyvos reikalavimai: biologinės įvairovės išsaugojimas, švietimas ir tyrimai. 78%

ES Direktyvos gerųjų praktikų dokumentu paremti mokymai. 78%

Gyvūnų laikymas, gerovė, etika bei gyvūnų sveikata. 89%

ES Direktyvos reikalavimus atitinkančių zoologijos sodų, biologinės įvairovės išsaugojimo veiklos, švietimo ir tyrimų pristatymas remiantis gerosiomis užsienio praktikomis. 89%

Užsienio ekspertų pristatymai apie gyvūnų gerovės tikrinimą. 100%

Užsienio ekspertų pristatymai apie bendravimą su zoologijos sodo atstovais tikrinimo metu. 89%

Interaktyvūs užsiėmimai, tikrinimo metodikos tobulinimas. 89%

Iš pateiktų komentarų, galima daryti išvadą, kad **teisinis reguliavimas nėra prioritetas**.

Komisijos nariams aktualiausia užsienio ekspertų pristatymai apie **gerąją praktiką ir gyvūnų gerovės tikrinimą**, taip pat modernaus zoologijos sodo **reikalavimų įgyvendinimas bei tikrinimo metodikos tobulinimas**.

A close-up photograph of a bird's wing, showing the intricate structure of blue feathers. The feathers are layered and have a fine, ribbed texture. The lighting is soft, highlighting the natural sheen of the feathers. In the center, the text 'DĚKOJAME UŽ DĚMESÍ' is written in a clean, white, sans-serif font.

DĚKOJAME UŽ DĚMESÍ